
Møteinnkalling

Til:	Instituttstyret		
Kopi til:	Ledergruppen ILU		
Om:	Møte i instituttstyret 6.12.2018		
Møtetid:	09:00-14:30 inkl. lunsj	Møtested:	Kalvskinnet BR 2.073 Breheimen

---

Eksterne styrerepresentanter:

May-Brith Ohman Nielsen (styreleder), professor, Universitetet i Agder
Vegard Iversen, utdanningsdirektør, fylkesdirektør utdanning Trøndelag fylkeskommune

Studentrepresentanter:

Kristian Vinnelrød
Camilla Sagelv Øyen

Representanter for fast vitenskapelig ansatte:

Roar Madsen
Lise Vikan Sandvik
Ingvil Bjordal

Midlertidig vitenskapelig ansatte:

Gro Hellesnes

Teknisk-administrativt ansatte:

Charlotte Gaertner

Fra administrasjonen:

Torberg Falch, Jesper Aagard Petersen, Ingrid Thowsen, Mari Nygård, Øystein Wormdal og Anita Brækken (referent)

Meldt forfall:

Torkel Haugan Hansen, fast vitenskapelig ansatt
Gro Marte Strand, midlertidig vitenskapelig ansatt

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@su.ntnu.no www.ntnu.no/ilu	E.C. Dahls gate 2	+47 73590400	Anita Brækken anita.brakken@ntnu.no Tlf: 73559396

ORIENTERINGSSAKER

ILU 19/18

Orientering om virksomheten*Hensikt:* Instituttledelsen orienterer.

- Gjennomføring handlingsplaner 2018. Notat og vedtatte handlingsplaner *vedlagt*
- Personalseminar Tallinn 25.- 28. november 2018
- Forskningsaktivitet
- Nye studenter møtt til studiene
- Universitetsskolesamarbeid. Utkast til ny rammeavtale *vedlagt*
- Endringer faste stillinger
- Gjennomføring av bevarings- og forbedringstiltak i tilknytning til arbeidsmiljøundersøkelsen
- Campussituasjonen
- Relasjon til Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærer-utdanning
- Presentasjon av Skrivesenteret

VEDTAKSSAKER

ILU 20/18

Handlingsplaner 2019 - 2021*Hensikt:* I henhold til NTNUs styringsreglement skal instituttstyret behandle «Årsplaner og handlingsplaner». Styret følger nå opp vedtakssak 4/18 med mer langsiktige hovedprioriteringer.

Vedlegg:

- Saksnotat med utkast til handlingsplaner 2019-2021

ILU 21/18

Budsjett 2019*Hensikt:* Formålet med saken er å vedta instituttets budsjett for 2019. Dette er andre felles budsjett for ILU.

Vedlegg:

- Saksnotat

DISKUSJONSSAKER

ILU 22/18

Evaluering av styrets arbeid

Hensikt: Ambisjonen er at måten styret arbeider på oppleves som relevant og hensiktsmessig.

Vedlegg:

- Saksnotat

Eventuelt

Instituttstyret ILU

Sak ILU O19/18 Realisering av handlingsplaner for 2018

Styremøte 13. februar 2018 vedtok handlingsplaner for 2018. Disse bygde på prioriteringene til NTNU og SU-fakultetet, og ble utviklet i en prosess på instituttet. Det ble valgt å lage ettårige handlingsplaner i påvente av en strategi for instituttet. Vedtaket har til sammen 22 handlingsplaner.

Dette notatet gir en tilbakemelding på arbeidet som er gjort i 2018. Notatet begrenser seg til de vedtatte handlingsplanene og bringer ikke inn andre saker som har kommet i løpet av året som instituttet har vært nødt til å håndtere.

Handlingsplanene inkluderte ikke kvantifiserbare mål. De hadde brede målsettinger som vanskelig kan konkretiseres til noen få indikatorer.

Tabellen gir en kortfattet beskrivelse av måloppnåelsen for hver enkelt handlingsplan. Alle planer er igangsatt, og alle betraktes som kommet langt. Handlingsplanene som ikke er fullt ut gjennomført av to typer. Noen planer er ikke kommet så langt med som ønskelig. Det gjelder for eksempel «etablere møteplasser» og «tiltak for at studentene i større grad er heltidsstudenter». Andre planer er av en type som aldri kan betraktes som helt gjennomført. Det gjelder for eksempel «best mulig bruk av campus» og «styrke relevansen ved tett samarbeid med skoler og kommuner».

Vedlegg: Vedtatt handlingsplaner 2018

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@su.ntnu.no www.ntnu.no/ilu	E.C. Dahls gate 2	+47 73590400	Anita Brækken anita.brakken@ntnu.no Tlf: 73559396

Adresser korrespondanse til saksbehandlerenheten. Husk å oppgi referanse.

Vår dato
 30.11.2018

Vår referanse

Deres dato

Deres referanse

	Gjennomført	Langt i prosess	Kommentar
Ett institutt			
Etablere faglige forum. Dette må også inkludere de nasjonale sentrene			Flere fagseksjoner har faste faglige seminar. Etablert faglig frokost på campus annenhver måned.
Følge opp initiativ med konkrete tiltak for å videreutvikle en enhetlig og fagnær administrasjon			Det har det vært arbeidet mye med dette i 2018. Stort arbeidspress og administrasjonen på to campus har gjort arbeidet krevende.
Følge opp arbeidsmiljøundersøkelsen med konkrete tiltak i alle fagseksjoner, de nasjonale sentrene og administrasjonen			Det er gjennomført et godt arbeid i alle resultatenheter. Det var en gjennomgang av arbeidet i ledermøtet 12.11.2018
Utvikle best mulig bruk av campus for primærvirksomheten			Det er arbeidet mye med dette på alle nivå i 2018. Mye har kommet på plass, men en del utfordringer gjenstår. Mye av gjenstående utfordringer er knyttet til vekst i antall tilsatte.
Etablere møteplasser med «byen» og andre eksterne aktører			Etablert faglig frokost på Litteraturhuset annenhver måned. Mange samarbeidspartnere utenfor NTNU i ulike fagmiljø.
Sikre god samhandling mellom Kalvskinnnet og Moholt			Dette har skjedd gradvis med faglig integrering på ulike måter. Klarer ikke å få dette helt bra før instituttet er fysisk samlet.
Vurdering i fagseksjonene og studieprogrammene om ressursene kan brukes bedre i en helhetlig vurdering av all undervisningsaktivitet			Dette er en kontinuerlig vurdering i fagseksjonene. Evaluering av instituttets ressursbudsjett pågår. Det ser ut til å bli en mindre rolle for studieprogramlederne i dette arbeidet enn tiltenkt.
Utdanningskvalitet			
Etablere tiltak for at lærerstudentene i større grad er fulltidsstudenter, blant annet ved økt bruk av læringsassistenter.			Betydelig økning i bruk av læringsassistenter. "Vinterferie" og "høstferie", som tidligere ble brukt på noen studieprogram, er fjernet. Betydelig økt oppmerksomhet på problemstillingen i fagmiljøene.
Utvikling av digitaliseringsprosjektet i GLU (DigGiLU), som har potensiale for spredning til andre studieprogram etter hvert.			Utviklingsarbeidet i DiGiLU i ferd med å ferdigstilles, og opplæringen starter til vinteren.

Økt bruk av partnerskap i praksisopplæringen, i samarbeid med blant annet universitetsskolene, for bedre oppfølging av studenter i praksis.			Piloten med partnerskap i GLU-praksis ble videreført høsten 2018 med enda et partnerskap. Pilot for forbedret praksisopplæring startet i universitetsskolene.
Etablere ett felles områdeemne i syklus 1 i alle lærerutdanningene for å bidra til større fellesskap og koherens på tvers av studieprogrammene.			Kurset er innført i alle de relevante studieplanene. Oppstart høsten 2019. Konkret arbeid med fellesskap må skje etter oppstart.
Styrket rekrutteringsarbeid til alle studieprogrammene, men først og fremst GLU 1-7 og yrkesfaglærerutdanning.			Med unntak av yrkesfaglærerutdanningen (YFL), var det økt søkning til alle lærerutdanningene. Betydelig økning for GLU 1-7 med stor økning i opptakskrav. Rekruttering til YFL er uforandret til tross for etablering av konkurrerende tilbud i Bodø.
Styrke arbeidet med kvalitetsutvikling ved å finansiere prosjekter som inkluderer flere personer og flere emner			Instituttintern utlysning på 750 000 totalt til arbeid med studiekvalitet i grunnutdanningene. 7 prosjekter fikk tildelt støtte, spredt på ulike studieprogram og fag. Eksempler på tema var omvendt undervisning, studenters skrivepraksiser, studieteknikk og utprøving av undervisning i praksisskoler.
Følge opp rektors initiativ for faglig integrering i lærerutdanningene, både med andre deler på NTNU, med praksisskoler og internt på instituttet.			Tre rapporter ble ferdigstilt våren 2018 etter betydelig innsats fra flere deltakere fra ILU. Instituttet arbeider internt aktivt med oppfølging av rapportene, men det ser ikke ut til å komme flere initiativ fra Rektor.
Implementering av hele syklus 1 i de nye grunnskolelærerutdanningene.			Det er et stort arbeid som ferdigstilles i studieplanarbeidet høsten 2018. Relativt store omlegginger i pedagogikkemner som følge av områdeemnet. Det har vært krevende å få på plass gode gjennomgående ordninger for FoU-oppgaven.
Økt relevans i 2-årige mastertilbud. Alle mastertilbud må gjennomgås for økt relevans i en endret utdanningsstruktur innen våre felt, inkludert muligheter for arkiv- og samlingsforvaltning og skoleledelse.			Master i skoleledelse er endret til erfaringsbasert master i utdanningsledelse på 1,5 år med helt ny studieplan. Arbeidet med utvikling av master i arkiv- og samlingsforvaltninger er kommet langt. Nedsatt utvalg med studieprogramlederne for de øvrige 2-årige masterne for tilpasning av disse til ny 5-årig GLU.
Etablere gode samarbeidsarenaer, sammen med Matematikksenteret og Skrivesenteret, for å kunne			Kjernegruppe for desentralisert kompetansemodell (Dekom) etablert på instituttet. Instituttet deltar i alle regionale kompetansenettverk i sørdelen av fylket. Sentrene er tett involvert.

Dato
30.11.2018

Referanse

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

bidra tungt med etter- og videreutdanning innenfor Ny kompetansemodell.			
Forskningskvalitet og kompetanseheving			
Tydeliggjøre både internt og eksternt den fler- og tverrfaglige aktiviteten i forskergrupper, for eksempel begynneropplæring, literacy, vurdering i fag, digitalisering, universitetsskoler og flerspråklighet og flerkulturalitet.			På instituttets nettside er det informasjon om ca. 30 forskningsgrupper og ca. 25 forskningsprosjekter. Flere av disse er tydelig fler- og tverrfaglige.
Egenfinansiere nye stipendiater og gi noen universitetslektorer kvalifiseringsstipend til førstekompetanse			I budsjettet for 2018 var det 3 stipendiatstillinger. Det er tilsatt i åtte stillinger. I budsjettet var det midler til kvalifiseringsstipend. Det er gitt til 3 phd-kvalifiseringer og 2 førstelektorkvalifiseringer.
Styrke relevansen ved tett samarbeid med skoler og kommuner, og spesielt universitetsskolene			Proessen med forlengelse av det 4-årige universitetsskoleprosjektet til et 10-årig universitetsskolesamarbeid er så godt som avsluttet. Felles rektormøte for alle ca. 140 praksisskoler arrangeres til vinteren.
Styrke det faglige utviklingsarbeidet i fagseksjonene og de nasjonale sentrene			Etablering av forskningsgrupper i stort omfang. Klar økning i faglige seminarer. Begge nasjonale sentrene har i 2018 etablert betydelig satsninger på kompetanseheving, inkludert førstelektorprogram og interne kvalifikasjonsstipend.
Etablere attraktive forsknings- og FoU-seminarer på ulike nivå			Klar økning i faglige seminarer i fagseksjonene og sentrene. Internt frokostseminar er presentasjon av forskning/FoU.

Trondheim
kommune

NTNU
Kunnskap for en
bedre verden

Trøndelag
Fylkeskommune

Rammeavtale om universitetsskoler

Trondheim kommune (TK), Trøndelag fylkeskommune (TRFK) og Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) er enige om å videreføre samarbeidet om universitetsskoler.

Rammeavtalen

Rammeavtalen er utformet med sikte på å gi en overordnet og intensjonell ramme for universitetsskolesamarbeidet og beskriver varighet, hensikt, samarbeidsmodell, organisering og ressurser. Rammeavtalen skal revideres etter 5 år.

Tidsperiode

Rammeavtalen gjelder for perioden 1.1.2019 – 31.12.2029 og erstatter rammeavtale for 1.8.2015 – 1.1.2019. Partene må innen 6 måneder før perioden utløper avgjøre om avtalen skal videreføres eller avsluttes.

Partene kan til enhver tid tre ut av avtalen for sin del. Oppsigelse skal skje skriftlig adressert til styringsgruppeleder. Oppsigelsestiden er 6 måneder.

Strategiplan

Med utgangspunkt i rammeavtalen skal det utarbeides rullerende handlingsplaner for samarbeidet. Handlingsplanene representerer den til enhver tid gjeldende operasjonalisering av rammeavtalen og beskriver prioriterte satsningsområder. Den enkelte handlingsplan har beskrivelser resultatmål, aktivitetsplaner og ressurser for gjeldende satsningsområde.

Hensikt

Hensiktene med universitetsskolesamarbeidet er:

- Styrket lærerutdanning
- Styrket forsknings- og utviklingsarbeid i universitetsskolene
- Styrket utdanningsforskning
- Resultatene fra samarbeidet skal deles med og styrke andre skoler i regionen og andre lærerutdanningsinstitusjoner

Alle hensiktene nevnt over skal operasjonaliseres og inngå i handlingsplaner.

Trondheim
kommune

NTNU
Kunnskap for en
bedre verden

Trøndelag
Fylkeskommune

Samarbeidsmodell

Universitetsskolesamarbeidet i Trondheim bygger på fåskolemodellen. Fåskolemodellen er valgt for å sikre tettest mulig integrering og samarbeid mellom universitetsskolene, skoleeiere og lærerutdanningsmiljøene ved NTNU.

Universitetsskolene

Det er ved avtalens inngåelse 3 universitetsskoler. Samarbeidet kan utvides med inntil to skoler i TK og inntil en i TRFK. Innlemmelse av nye skoler skal beskrives i en dertil hørende handlingsplan.

Nye universitetsskoler velges i samarbeid og ved enighet mellom gjeldende parter, henholdsvis TK og NTNU og TRFK og NTNU. Universitetsskolene inngår en 5-årig universitetsskoleavtale med partene.

Universitetsskolene skal fungere som:

- innovasjonsarena for lærerutdanning og skoleutvikling
- forskningsarena for sterkt praksis- og relevansorientert forskning
- praksisressurs for lærerutdanningene
- utviklingsagenter for lærerutdanning og skoleutvikling

Universitetsskolene skal kjennetegnes av:

- høy grad av kollektiv skolebasert kompetanse og formell individuell kompetanse med utgangspunkt i praksislærerutdanningene for universitetsskolene.
- høy grad av samskapt FoU-aktivitet mellom aktørene knyttet til undervisning og veiledning
- å være skoleorganisasjoner som er spesielt innrettet på utvikling og samarbeid
- å ha minst en ph.d.-kandidat knyttet til hver skole til enhver tid ¹
- å ha kombinerte stillinger mellom NTNU og TK/TRFK²
- å ta et særlig ansvar for å sikre relevans og kunnskapsspredning til øvrige skoler i regionen.

Organisering

Universitetsskolesamarbeidet organiseres på en måte som ivaretar behovet for stabilitet og fleksibilitet. Det strategiske nivået består av styringsgruppe og koordineringsutvalg, mens det operative nivået er prosjektorganisert gjennom prosjektgrupper.

¹ Ansettelsessted avtales i hvert tilfelle. Ved kommunale eller fylkeskommunale ansettelser forutsettes finansiering gjennom offentlig p.hd., eller annen ekstern finansiering.

² Ansatte i kombinerte stillinger har fast arbeidsforhold både ved NTNU og ved TK/TRFK.

Trondheim
kommune

NTNU
Kunnskap for en
bedre verden

Trøndelag
Fylkeskommune

Styringsgruppe

Universitetsskolesamarbeidet har ei **styringsgruppe** som består av én representant fra strategisk ledernivå i TK, TRFK og NTNU. Ledelse av styringsgruppa rulleres mellom partene hvert andre år³. Daglig leder er sekretær for styringsgruppa. Styringsgruppa har ansvar for å:

- vurdere om hensikten med universitetsskolesatsningen oppnås
- vedta toårige handlingsplaner
- arbeide for at det er sammenheng mellom ulike mål og mellom mål og ressurser
- sikre ansvarsfordelingen mellom partene
- revidere og reforhandle rammeavtale

Koordineringsutvalg

Universitetsskolesamarbeidet har et **koordineringsutvalg** som består av leder for Forvaltningsutvalget for lektorutdanningene ved NTNU, én rektor fra universitetsskolene i TK og én fra TRFK, én studentrepresentant fra lærerutdanningene og én representant fra ledernivåene i TK, TRFK og ILU. Representanten fra ILU leder koordineringsutvalget og daglig leder er sekretær. Prosjektutvalget har ansvar for å:

- utarbeide forslag til handlingsplaner
- iverksette vedtatte handlingsplaner

Daglig leder

Universitetsskolesatsningen har en daglig leder. Han/hun er ansvar for å:

- være sekretær for SG og PU
- være pådriver for framdrift og iverksetting av handlingsplaner
- bidra til informasjons- og kunnskapsdeling
- koordinere aktiviteter og være bindeledd mellom partene

Prosjektgrupper

Universitetsskolesamarbeidet har flere **prosjektgrupper**. Prosjektgruppene har ansvar for å gjennomføre handlingsplanene som er beskrevet i den vedtatte strategiplanen. Prosjektutvalgene utpekes av KU og rapporterer til koordineringsutvalget.

---

³NTNU med dekan for Samfunns- og utdanningsvitenskapelig fakultet, er leder av SG i første periode.

Trondheim
kommune

NTNU
Kunnskap for en
bedre verden

Trøndelag
Fylkeskommune

Ressurser

Samarbeidet baserer seg på at de tre partene NTNU, Trondheim Kommune og Trøndelag fylkeskommune forplikter seg til å bidra med tilstrekkelige ressurser slik at målene for samarbeidet nås. Årlig budsjett behandles i styringsgruppa.

Fram til eventuelle andre løsninger foreligger har hver universitetsskole en universitetsskolekoordinator i minst 25% stilling som finansieres av skoleeier.

NTNU finansierer 100% av stillingen til daglig leder for samarbeidet.

Camilla Trud Nereid

Kommunaldirektør for oppvekst og utdanning

Trondheim kommune

Gunnar Bovim

Rektor

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Vegard Iversen

Fylkesdirektør for opplæring

Trøndelag fylkeskommune

Instituttstyret ILU

Sak ILU V20/18   Handlingsplaner 2019 - 2021

Hensikt: Instituttstyret vedtok Handlingsplaner for 2018 på styremøtet i februar, mens instituttets strategi ble vedtatt i april møtet. Det er nå, etter en etableringsfase, viktig for instituttet å ha mer langsiktige handlingsplaner og hovedprioriteringer som gir muligheter til å jobbe systematisk over tid. Samtidig erkjenner instituttet at vi ikke må gape over for mye til samme tid. Det innebærer at vi ut fra strategien må gjøre noen valg og at vi gjennom årlige revisjoner av handlingsplanene gir oss selv mulighet for å justere kursen eller til å ta inn nye prioriteringer.

Forslag til vedtak:

«Instituttstyret vedtar handlingsplaner for 2018-2021 som foreslått med de endringer som framkom i møtet.»

Vedlegg: Utkast til Handlingsplaner for Institutt for lærerutdanning, NTNU, 2019-2021

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@su.ntnu.no www.ntnu.no/ilu	E.C. Dahls gate 2	+47 73590400	Anita Brækken anita.brakken@ntnu.no Tlf: 73559396

Adresser korrespondanse til saksbehandlerenhet. Husk å oppgi referanse.

Handlingsplaner for
Institutt for lærerutdanning, NTNU
2019 - 2021

Innhold

Innledning	1
Kapittel 1 Utdanning og læringsmiljø	3
1.1 Handlingsplaner for grunntdanning 2019-2021	3
1.2 Varierte, sammenhengende og forskningsbaserte studieprogram	3
1.3 Praksisstudier og praksisrelevans	6
1.4 Trivsel og tilhørighet i studiene	7
1.5 Masterveiledning	8
Kapittel 2 Forskning og kunstnerisk virksomhet	11
2.1 Handlingsplan for sterke og kreative forskningsgrupper	11
2.2 Handlingsplan for publisering	12
2.3 Handlingsplan for systematisk kompetansebygging	13
Kapittel 3 Internasjonalisering	16
Kapittel 4 Kompetanseutvikling og innovasjon i skoler og lærerutdanning	18

Innledning

Instituttets strategi, «Kunnskap for en bedre skole og utdanning», gir retningen for det strategiske arbeidet på Institutt for lærerutdanning. Denne handlingsplanen er en systematisering av det strategiske arbeidet i den første delen av strategiperioden. Det har et tidsperspektiv utover ett år fordi de strategiske målene er ambisiøse og komplekse.

ILUs virksomhet følger strategiene og planene til NTNU og SU-fakultetet. ILUs strategi er i stor grad en avgrensning og spesifisering av strategiene til SU-fakultetet og NTNU. Det skyldes i hovedsak at vårt samfunnsoppdrag er knyttet til skoler og elever i skolene, og at universitetets kjernevirksomhet utøves på instituttnivå. På samme måte vil handlingsplanene for ILU være mer avgrenset og konkrete enn handlingsplaner på høyere nivå i organisasjonen.

NTNUs hovedprioriteringer for perioden 2017-2020 er beskrevet i styresak S-sak 40/17. Det er

- Ett NTNU
- Nasjonal premissleverandør
- Sterke, internasjonalt orienterte fagmiljø

Det forventes at det utarbeides årsplaner ved alle enheter som bygger på NTNUs hovedprioriteringer, men som også skal inkludere egne prioriteringer. ILUs handlingsplaner nedenfor bygger på det som er NTNUs hovedprioriteringer. «Ett NTNU» handler primært om integrasjon av de fire fusjonerte enhetene og hvordan NTNU legger til rette for å høste gevinster av fusjonen. Dette ligger til grunn som en premiss for alle forslagene til ILUs handlingsplaner beskrevet under. Mens «Ett ILU» var en prioritering i ILUs handlingsplaner for 2018, er dette nå innbakt i de ulike virkemidlene som beskrives.

NTNUs hovedprioritering «Nasjonal premissleverandør» favner NTNUs nasjonale og regionale samfunnsoppdrag. NTNU ønsker å være Norges mest attraktive universitet, og en foretrukken samarbeidspartner og arbeidsgiver. Som nasjonal kunnskapsleverandør skal NTNU utdanne kandidater med høy og relevant kompetanse. Motivasjonen for «Sterke, internasjonalt orienterte fagmiljøer» er at NTNU skal ha høy kvalitet i all forskning og kunstnerisk virksomhet og at utdanningene holder høy faglig og pedagogisk kvalitet.

Handlingsplan for SU-fakultetet for 2018-2021 (SUS 15/18) har fire felles satsingsområder

- Studentaktive læringsmiljø
- Arbeidslivssamarbeid
- Økt kvalitet i forskerutdanningen
- Sterke forskningsgrupper

«Studentaktive læringsmiljø» omhandler undervisnings- og vurderingsformer, forskningsbasering og psykososialt studiemiljø. «Arbeidslivsamarbeid» er knyttet til studieprogrammets arbeidslivsrelevans, praksis og arbeidslivsrepresentasjon. «Økt kvalitet i forskerutdanningen» er knyttet til endringene i organiseringen av doktorgradsutdanningen, og «sterke forskningsgrupper» handler både om organisering av forskningsgrupper og hvordan det skal øke publiseringsaktiviteten og ekstern finansiering. Disse satsingene og prioriteringene gjenfinnes i forslagene for ILUs handlingsplaner nedenfor, men der noen er vektlagt sterkere enn andre.

Arbeidet med handlingsplanene startet på styreseminaret 7. juni 2018, og har vært diskutert og utviklet i blant annet Utdanningsutvalget, Forskningsutvalget og Ledermøtet på ILU.

Forslagene til handlingsplaner for 2019-2021 er knyttet til kjerneoppgavene til ILU slik de er beskrevet i strategien. Ikke alle utviklingsmålene i strategien er omfattet av disse handlingsplanene for å ha en prioritering for arbeidet som skal gjøres i den første delen av strategiperioden.

Tre av de fire kjerneoppgavene har egne kapitler i handlingsplanen. Kjerneoppgaven «Formidling» har ikke eget kapittel og er minst omtalt. Det legges derfor opp til at det må satses mer på dette området seinere i strategiperioden. I tillegg er noen av satsingsområdene i strategien inkludert eksplisitt i forslagene, mens andre er mer indirekte omfattet. Selv om enkelte satsingsområder ikke er framhevet spesielt i denne handlingsplanen, så kan de likevel prioriteres i enkelte fagseksjoner og studieprogram. For eksempel er strategiens satsingsområde «mangfold og inkludering» ikke eksplisitt omtalt i handlingsplanene, men det er lyst ut to faste førsteamanuensisstillinger høsten 2018 knyttet til dette området (innen pedagogikk og kunsthøgskolefagdidaktikk), i tråd med Strategisk personalplan vedtatt av styret (ILU 12/18), og det planlegges å innføre norsk som andrespråk som eget fag i PPU fra 2019.

Utdanning og læringsmiljø

1.1 Handlingsplaner for grunnutdanning 2019-2021

MÅL

Innenfor utdanningsområdet vil ILU i perioden arbeide spesielt med fire satsingsområder. Vi vil fokusere på kvalitet i studieprogrammene, både når det gjelder læringsaktiviteter og forskningsbasering. Vi vil etablere strukturer for masterveiledning, og søke å knytte masterprosjekter til annen faglig aktivitet ved instituttet. Videre vil ILU arbeide for høy kvalitet i praksisstudiene og god sammenheng mellom praksis- og campusstudier. Sist, men ikke minst, skal vi ha høy bevissthet omkring studentenes trivsel og tilhørighet i studiene og på instituttet.

1.2 Varierte, sammenhengende og forskningsbaserte studieprogram

MÅL

- ILU tilbyr utdanninger med tydelig kobling mellom forskning, undervisning og lærerpraksis.
- Studietilbudet svarer godt på samfunnsoppdraget. Samlet sett har vi tilbud innenfor all den kompetansen skolen trenger.
- Vi arbeider for at studentene på ILU har en felles identitet som lærerstudenter. Vi har likebehandling av studentene som overordnet mål, samtidig som vi dyrker det spesifikke ved de enkelte studieprogrammene.
- Vi arbeider aktivt med å stadig utvikle kvaliteten i studieprogrammene. Dette innebærer kontinuerlig arbeid med undervisnings-, lærings- og vurderingsaktiviteter i emner, samt arbeid med helhet og sammenheng mellom emnene i programmene.
- ILU kjennetegnes av en studiekultur preget av høye faglige krav og høy læringsintensitet.
- ILU skal stimulere til at fagmiljøer søker om interne og eksterne midler til utdanningskvalitet og merittering innenfor utdanningsfeltet.
- Studieprogrammene ved ILU skal bygge gode faglige samarbeidsrelasjoner med Skrivesenteret og Matematikksenteret.

Virkemidler	Mål 2019	Mål 2021
Vurdere fagporteføljen på PPU, GLU 1-7, GLU 5-10 og toårige masterprogram.	Gjennomføre eventuelle endringer i fagporteføljen på bakgrunn av vurderinger av samfunnsoppdraget, studentinteresse og kapasitet.	ILU har en robust og bærekraftig fagportefølje som svarer til samfunnsoppdraget. ILU har Erasmus-avtaler med mulighet for

	Inngå avtale med Nord universitet om samarbeid innenfor mat og helse for GLU-studenter.	utreisende studenter til Spania, Frankrike og Tyskland som får kompetanse som fremmedspråklærere. Vi skal søke å etablere NTNU-interne avtaler for å tilby mat og helse lokalt.
Implementere felles områdeemne innenfor lærerutdanningene på ILU	Starte evaluering av områdeemnet og de konsekvensene det har for resten av studieprogrammene.	Mer kommunikasjon og flere treffpunkt for studenter på tvers av utdanningene. Felles identitet som lærerstudenter.
Gjennomgå og vurdere ønsket praksis for obligatorikk ved ILU	Vurdere ulike formål med obligatorikk, og særlig oppmøte, i ILUs studieprogrammer.	ILU opererer med forutsigbare, formålstjenlige og gjennomsiktede retningslinjer for obligatorikk i sine studieprogrammer.
Vektlegge forskningskompetanse ved allokering til emner og sammensetning av undervisningsteam, både i syklus 1 og syklus 2.	Ulikheter i kompetanseprofil blant ILUs ansatte utnyttes på best mulig måte for å bidra til studiekvalitet.	ILU tilbyr undervisning med sterk forskningsforankring.
Interne utlysninger av midler til utviklingsarbeid innenfor studiekvalitet	Stimulere til at flere ILU-miljøer etablerer prosjekter med fokus på utdanningskvalitet.	ILU har flere miljøer som søker aktivt på nasjonalt og internasjonalt utlyste midler innenfor utdanningsområdet. Regelmessige presentasjoner av prosjekter i studieprogramråd og Utdanningsutvalg.
Fortsatt satsing på læringsassistenter	Vurdering av hvordan læringsassistenter kan benyttes best mulig i ulike	Bruk av læringsassistenter er en naturlig del av

	emner/studieprogram. Initiativ til erfaringsutveksling innad på instituttet.	undervisningen i en stor del av ILUs emner, og dette skjer i dialog med de ansatte som er faglig ansvarlige for emnene, med mål om høy læringsintensitet for studentene uten at dette fører til økning i arbeidsbelastning for ansatte.
Arbeide med hvordan kvaliteten i studiene kan økes gjennom konkrete samarbeid med universitetsskolene, Skrivesenteret og Matematikksenteret, samt andre samarbeidspartnere	Initiere diskusjon i studieprogramråd, Utdanningsutvalg og fagseksjoner om mulige ønskede tiltak. Etablere prosjektgruppe for lærerutdanning i universitetsskolesamarbeidet.	ILU har godt etablerte samarbeidsordninger for sterk praksisrelevans i studieprogrammene
Kursing i profesjonsfaglig digital kompetanse	Et større antall ansatte ved ILU gjennomfører kurs i profesjonsfaglig digital kompetanse.	Digitalisering er integrert på en hensiktsmessig måte i emnene ved ILU, og i undervisningen.
Utrede og opprette mastertilbud innenfor arkiv- og samlingsforvaltning	Utvikle mastertilbudet og vedtak om opprettelse.	ILU tilbyr master i arkiv- og samlingsforvaltning av høy kvalitet og relevans og i samarbeid med Institutt for datateknikk og informatikk.
Gjennomgå og videreutvikle organisering av og innhold i fellesundervisningen ved 5LU, PPU, GLU 1-7, GLU 5-10 og YFL, og tydeliggjøre forholdet mellom fag, fagdidaktikk, pedagogikk og praksis, for å underbygge helhet og sammenheng i studieprogrammene	Etablere/videreføre arenaer for kommunikasjon mellom undervisere i programmene. For 5LU: utvikle en mer helhetlig presentasjon av profesjonsfaget i vertsinstytuttenes studieprogram.	Involverte undervisere skal kunne se helhet og sammenheng i studiet som helhet, og studentene skal oppleve god faglig progresjon i studieprogrammet. Formålet med og relevansen av fellesundervisningens formål og relevans, samt sammenhengen med andre emner, skal være

		<p>tydelig for studentene. Innholdet skal styrt av mål i studieplanen.</p> <p>ILU og de andre aktørene i lektorutdanningen har et godt samarbeid med en klar arbeidsfordeling.</p> <p>Yrkesdidaktikk integreres i yrkesfaglige emner i YFL.</p>
Vurdering av om undervisning i FPPUy skal gis av fagseksjon for pedagogikk eller fagseksjon for yrkesfag, skoleutvikling og utdanningsledelse	Avklaring og iverksetting av eventuelle strukturelle endringer.	

1.3 Praksisstudier og praksisrelevans

MÅL

- Kontinuerlig arbeide for god sammenheng mellom campusstudier og praksisstudier
- Arbeide for å forbedre i praksisstudiene gjennom utdanningen
- Bruke innsikter fra forskning på praksis og veiledning for å utvikle praksisstudiene i lærerutdanningene
- Videreutvikle et gjensidig forpliktende og tillitsfullt samarbeid med praksisfeltet.

Virkemidler	Mål 2019	Mål 2021
Gjennomføre en kartlegging av kapasiteten på praksisplasser i Trondheim og omegn, for å få rede på hvor mange studenter som kan få praksisplass her og utnytte kapasiteten best mulig for alle ILUs studieprogram og sikre behov for plasser framover	Vurdere om fordeling av praksisplasser er hensiktsmessig, eller om kapasiteten kan utnyttes bedre som følge av fusjonen.	Vi utnytter kapasiteten i Trondheim og omegn godt, på tvers av ILUs studieprogram.

Initiere en drøfting av hvor stort veiledningsomfang studentene skal ha i ILUs studieprogram, når det gjelder veiledning gitt av lærere i skolen og spesielt med tanke på oppfølging fra faglærere på campus	Gjennomgå dagens ordninger, foreslå og implementere eventuelle endringer.	Studentene på ILU opplever stor grad av likebehandling når det gjelder veiledning og oppfølging i praksis, samtidig som dette er tilpasset de enkelte studieprogrammene.
Økt antall praksislærere med formell veiledningskompetanse på alle studieprogram med praksis		Antall praksislærere med formell veiledningskompetanse er doblet totalt sett i ILUs studieprogrammer, med en særlig økning for 5LU og PPU.
Sørge for at praksis henger godt sammen med studieprogrammene for øvrig, og at progresjonen er fornuftig	Nedsette arbeidsgruppe med mandat om å utrede progresjon i praksisstudiene i 5GLU sett i relasjon til resten av studiemodellen, og med særlig vekt på syklus 2. Høste erfaringer fra pågående forsknings- og utviklingsprosjekter innenfor praksis og vurdere å iverksette endringer på bakgrunn av disse.	Praksis i alle relevante studieprogram har emnebeskrivelser som beskriver god progresjon i praksis, og det er sterk forankring mellom praksisstudier og campusstudier.
Initiere en prosess i studieprogrammene for å svare på fagfornyelsen i skolen	Behandle i Utdanningsutvalg og studieprogramråd, samt i fagseksjonene.	ILUs studieprogram forholder seg aktivt og kritisk til fagfornyelsen i skolen, og ruster studentene å møte dette i skolen.

1.4 Trivsel og tilhørighet i studiene

MÅL

- Studentene har sterk tilhørighet til studiene, og har et godt faglig-sosialt tilbud, også utenom emnene.

- ILU har god rekruttering til og gjennomstrømming i studieprogrammene, uten at vi går på akkord med kvalitet og skikkethet.

Virkemidler	Mål 2019	Mål 2021
Arbeide aktivt med rekrutteringstiltak til alle ILUs studieprogram med særskilt fokus på YFL, GLU 1-7 og PPU	<p>Rekrutteringsgruppe med studentambassadører som gjør de 5-årige lærer-utdanningene på NTNU godt kjent blant potensielle studenter.</p> <p>ILU skal etablere gode rekrutteringstiltak for YFL og PPU.</p> <p>Alle studieprogram skal ha særskilte faglig-sosiale tiltak rettet inn mot førsteårs-studenter.</p>	ILU har god rekruttering til alle studieprogram, og sterkere gjennomføringsgrad enn i dag.
Etablere årlig karrieredag «Student – snart lærer»	Organisere og gjennomføre karrieredag	Karrieredagen er et årlig arrangement ved ILU som i stor grad er studentdrevet, som praksisfeltet kjenner til og der de ønsker å være representert.
Etablere samarbeid med studentene om faglig-sosiale arrangement både internt i og på tvers av studieprogram	Nedsette arbeidsgruppe bestående av studenter og faglig ansatte for å legge rammer for faglig-sosiale tiltak for studentene ved ILUs studieprogrammer.	ILUs studenter driver selv faglig-sosiale arrangement, som institutter støtter og bidrar til.

1.5 Masterveiledning

MÅL

Første kull i de femårige grunnskolelærerutdanningene vil ta fatt på syklus 2 høsten 2020, og vil levere sine masteroppgaver våren 2022. Dette ligger utenfor tidsperioden for denne handlingsplanen, og målene i denne sekvensen handler derfor først og fremst om å forberede instituttet på denne endringen i antall masteroppgaver.

- ILU skal etablere robuste og gode strukturer for individuell og kollektiv masterveiledning og -sensur
- ILU skal legge til rette for kompetanseheving av ansatte slik at ILUs veiledningskapasitet er robust
- ILU skal etablere gode strukturer for å sørge for et bredt tilfang av temaer og empiri fra praksisfeltet, ILUs forskningsgrupper og utviklingsprosjekter ved instituttet.
- ILU skal utdanne kreative og faglig sterke lærere som bidrar med utviklingskompetanse

Virkemidler	Mål 2019	Mål 2021
Etablere samarbeid med praksisfeltet angående temaer og empiri til masteroppgaver	Ta kontakt med skoleeiere, og universitetsskolene spesielt, for å utrede hvordan vi bør rigge dette samarbeidet.	Det er forutsigbart og oversiktlig for praksisfeltet når og hvordan ILU-studentene skal generere empiri til sine masteroppgaver. ILU har et godt samarbeid med flere skoler, og et særlig tett samarbeid med universitetsskolene. Praksisfeltet ser egenverdi i å bidra til arbeid med masteroppgaver
Arbeide systematisk med forskningsetikk, progresjon i vitenskapsteori og metode, akademisk lesing og skrivning i GLU, og sørge for en hensiktsmessig progresjon fra syklus 1 til syklus 2. Legge planer for at det skal være sammenheng mellom innføring i vitenskapsteori og metode og veiledningsforløp i ILUs masterprogrammer.	Studieprogramledere initierer tiltak og følger opp i sine respektive program. Nedsette arbeidsgruppe for å planlegge gjennomføring av syklus 2 i GLU, med særlig vekt på emner i vitenskapsteori og metode. Planlegge og igangsette kurs i akademisk skrivning for studenter på flere av ILUs studieprogrammer.	ILUs studieprogram har kurs i vitenskapsteori og metode som støtter opp om studentenes progresjon i masterarbeidet. Temaene akademisk lesing og skrivning, forskningsetikk, vitenskapsteori og metode er godt ivaretatt slik at studentene rustes til å skrive en masteroppgave i slutten av sine studieløp. ILU har kurs i akademisk skrivning som studentene finner nyttige, samt fokus

		på temaet i studieprogrammene for øvrig.
Etablere tydelige vurderingskriterier for masteroppgaver ved ILU	Arbeidsgruppe utarbeider forslag, som kan tilpasses de enkelte fagene/studieprogrammene.	Alle ILUs masterprogram har vurderingskriterier for masteroppgavene.
	Basert på forslag i utredningsgruppe er det etablert struktur for koordinering i syklus 2 i 5GLU.	Det er god koordinering i og på tvers av studieretningene i syklus 2 i 5GLU.
<p>Skape gode arenaer for utvikling av god veiledningskultur.</p> <p>Arrangere kick off-konferanse om masterveiledning ved ILU</p> <p>Utvikle og tilby veilederforum for faglig ansatte om masterveiledning med vekt på akademisk skriving.</p> <p>Legge planer for hvordan masterprosjekter kan knyttes til pågående forskningsprosjekter/-grupper og utviklingsprosjekter.</p>	Planlegge konferanse, som arrangeres høsten 2020.	Veilederforum etableres og starter samtidig som det første masterkullet i GLU begynner på masteroppgaven. Majoriteten av masterprosjekter er knyttet til pågående faglige prosjekter ved ILU, og studentene veiledes av faglig ansatte i disse prosjektene.

Forskning og kunstnerisk virksomhet

Institutt for lærerutdanning har et overordnet mål om høy kvalitet i forskning og kunstnerisk virksomhet som styrker vårt samfunnsoppdrag. Målsetningen støtter seg på et bredt kvalitetsbegrep som anerkjenner kvalitet i både prosess og produkt. Høy kvalitet omfatter således både gode publikasjoner, utgivelser og fremføringer så vel som kompetente forskere og utøvere, som jobber aktivt i fellesskap. Vi har valgt tre satsningsområder for å oppnå målet om økt kvalitet i handlingsplanperioden 2019-2021 for forskning og kunstnerisk virksomhet: publisering i anerkjente kanaler, systematisk kompetanseutvikling og sterke og kreative forskningsgrupper.

2.1 Handlingsplan for sterke og kreative forskningsgrupper

MÅL: «Vi skal ha solide forskningsgrupper som samarbeider nasjonalt og internasjonalt og som bygger stimulerende miljø rundt forskerne og stipendiatene våre»

ILU ser på etablering og utvikling av forskningsgrupper som en del av utviklingen av en sterk akademisk kultur, som inkluderer den enkelte ansattes bevissthet rundt fordeler og forpliktelser ved å delta i et akademisk fellesskap. Forskningsgrupper er altså ikke et mål i seg selv, men et middel til å nå målet om forskning av høy kvalitet gjennom publisering og kompetanseutvikling. Institutt for lærerutdanning har allerede mange aktive forskningsgrupper, nettverk og prosjekt, men vi ønsker å inspirere til økt samarbeid og gruppedannelse på instituttet, på tvers av NTNU og i internasjonale fora. ILU ser at alle, inklusive masterstudenter, involveres i forskningsgrupper over tid. Instituttet har ellers ingen føringer på form, størrelse, varighet og sammensetning av gruppene.

Frivillig etablering av forskningsgrupper er positivt. Selvorganisering medfører samtidig en risiko for at grupper av ansatte ikke opplever tilhørighet. Det er derfor behov for en politikk der ledelsen sikrer at alle ansatte får tilgang til minst én forskningsgruppe og at mangfoldet av disipliner, kompetanser, og ambisjonsnivåer blir ivaretatt. Det er sentralt, at forskningsgrupper oppleves som en positiv mulighet for deltakelse, som er med på å dempe presset for den enkelte, skape nye anledninger for samarbeid og lette kommunikasjonen i og mellom fagseksjoner og eksterne partnere.

Virkemidler	Mål 2019	Mål 2021
Organisering: Bygge sterk akademisk kultur og fellesskap	Forskningsgruppene definerer overordnede mål for forskningen og bidrar til at ILUs hjemmeside for forskningsgrupper er oppdatert og aktiv	Alle forskningsgrupper er formaliserte med leder og egen strategi

	Hver enkelt forsker definerer mål for sin forskning som synliggjør kobling til minst en forskningsgruppe	Hver enkelt bidrar aktivt i en forskningsgruppe og har tilgang til ressurser i gruppen
	Det etableres mentorordninger for forskningsgrupper	ILU har internasjonalt anerkjente fagpersoner som bidrar direkte inn i forskningsgruppene sine forskningsarbeid
Organisering: institusjonalisere en dialog og skape oversikt over forskning	ILU etablerer en forventning om at hver enkelt bruker sin forskningsressurs til å delta aktivt i forskning og utviklingsarbeid ILU har en felles forståelse av mangfold i og løsninger for forskningsgrupper	Faste møter mellom forskningsgruppelidere og fagseksjonsledelse En overordnet møteplass mellom ILUs ledelse og forskningsgruppene er dannet ILU gjennomfører en evaluering av forskningsgruppene ved instituttet
Ressurser og finansiering	ILU utreder mulige systemer for finansiering av forskningsgrupper	ILU har et godt forankret og akseptert system for finansiering av forskning tilpasset gruppene sine behov
	ILUs forskningsgrupper søker aktivt på SU-fakultetets, NTNUs og NFRs utlysninger	ILUs forskningsgrupper søker internasjonale utlysninger aktivt. Flere forskningsgrupper henter inn eksterne forskningsmidler på nivå med ledende fagmiljøer nasjonalt
	ILU skaper klarhet i administrativ støtte for forskningsgrupper på institutt, fakultet og NTNU som helhet	ILU har tilbud om kurs og mentorering for forskningsgrupper om f.eks. metodebruk, søknadsskriving og artikkel-skriving
	Strategiske partnerskap skapes på forskningsgruppenivå og i mindre grad gjennom enkeltforskernes initiativ	ILUs forskningsgrupper deltar i internasjonale nettverk og strategiske partnerskap som inkluderer ledende miljøer i fagfeltet

2.2 Handlingsplan for publisering

MÅL: «Øke publiseringen i anerkjente vitenskapelige tidsskrifter»

ILU er et stort institutt preget av mangfold i kompetanse og behov. Det er fremgang når det gjelder publisering, men fortsatt en stor andel som ikke publiserer av ulike årsaker. Tilsatte med

relativt liten forskningstid kan prioritere arbeid med kvalitet i vår utdanning og skoleutvikling, men blant tilsatte med relativt mye forskningstid er det et klart potensiale for økt publiseringsaktivitet. ILU ser det som et nøkkeltiltak å utvikle en kultur for publisering gjennom samarbeid og samskriving, da et høyt antall gode publikasjoner er sterkt knyttet til forskningsprosjekter og aktive forskningsgrupper. Aktive forskningsgrupper er dessuten en god måte å øke publisering på ved at ansatte blir med i prosjekter som igjen kan generere publikasjoner. Forskningsgrupper med medlemmer fra ulike seksjoner er også en god måte å integrere aktivitet ved instituttet. ILUs virkemidler for å stimulere publisering må reflektere den sammensatte gruppen ansatte ved instituttet og tilpasses forskningsgrupper med ulike ambisjoner, behov og faglige interesser.

Virkemidler	Mål 2019	Mål 2021
Felles forståelse og aktivitet	Alle kan identifisere og publisere i egnede og relevante tidsskrift	Alle faste vitenskapelige ansatte publiserer aktivt i offisielt anerkjente kanaler
	Forskningsutvalget og ILUs fagseksjoner har vurdert status når det gjelder kvalitet og omfang av vitenskapelig publisering	Hver seksjon har forskningsgrupper som publiserer på nivå med ledende fagmiljøer innen det respektive felt nasjonalt eller internasjonalt
Forbedre finansieringssystem for publisering	ILU vurderer og gjennomfører mulige endringer i finansieringssystemet for publisering, herunder insentivordning for kunstnerisk virksomhet og insentivordning for forfatterskap av lærebøker/fagbøker	ILU har et etablert og bredt forankret system for finansiering av publisering Størstedelen av ILUs interne strategiske forskningsmidler går gjennom forskningsgrupper
Stimulere internasjonalisering	Større andel samskriving med ansatte ved utenlandske universiteter	Størstedelen av forskningsgrupper ved ILU skal ha utenlandske medlemmer eller deltar i strategiske partnerskap

2.3 Handlingsplan for systematisk kompetansebygging

MÅL: «Arbeide systematisk med kompetansebygging gjennom nyrekruttering og intern faglig utvikling»

Forskningen er blitt viktigere innen profesjonsutdanning. Lærerutdanningen er nå et femårig masterløp, og det blir stadig flere doktorander i faget. Til sammen gir dette flere forskerspirer og -miljøer ved ILU, noe som betyr at det bør legges til rette for et enda større mangfold av forskningsgrupper. Gruppene skal ikke bare stimulere samarbeid lokalt, men også med andre fagmiljøer innen- og utenfor fakultetet, ved andre institusjoner nasjonalt og internasjonalt. Det

bør være et mål at masterstudentene knyttes til forskningsgruppene, og at forskningsgruppene gjøres kjent for studentene allerede på syklus 1.

Det bør også legges til rette for karriereløp og kompetanseutvikling på mange nivåer, og dette må planlegges både på kort og lang sikt. Ulike grupper og seksjoner har ulike utfordringer i forhold til sammensetning av kompetanse og kompetanseheving. Noen har gode forutsetninger for å forske, mens andre har større oppfølgingsbehov. Derfor er det viktig at det tas hensyn til individuelle forskjeller, så flest mulig får sjansen til å lykkes. Et gode som mange vil ønske seg uavhengig av oppfølgingsbehov, er sammenhengende tid til forskning. Det er da viktig at dette ikke bare er oppnåelig for de mest selvgående.

Virkemidler	Mål 2019	Mål 2021
Konstituering av forskningsgrupper som redskaper for kompetanseheving, som ivaretar mangfoldet av disipliner, kompetanser, og ambisjonsnivåer på ILU	Alle faste og midlertidige ansatte er med i minst én forskningsgruppe	Alle ansatte får tilbud om tilpassede kompetansehevings-tiltak gjennom forskningsgrupper og fagseksjoner
	ILU har en aktiv RSO-strategi og handlingsrom til jevnlig stipendutlysninger knyttet til forskningsgruppene	Flere forskningsgrupper utvikler sterk søkerkompetanse på utlysninger fra NFR og EU – særlig Erasmus+ og Horizon Europe
	ILU vurderer et system for frivillig oversikt av ansattes bruk av forskningstiden	Den enkelte får målrettet veiledning på bruk av forskningstiden etter behov
	Forskningsgruppene har et bevisst forhold til deres rolle i kompetansebygging og veiledning på ILU	Tildeling av kvalifiseringsstipend (ph.d., 1.lektor, professorløp) knyttes til deltakelse i aktive forskningsgrupper
Kobling til instituttets masterutdannelse	ILU har en informativ nettside for forskning som også henvender seg til masterstudenter	Der er klare bindinger mellom masterstudenters prosjekter og forskningen som skjer i gruppene Forskningsgruppene deltar aktivt i veiledning av masterstudenter
Kobling til instituttets ph.d.-utdannelse	Ph.d.-stipendiater og postdoktorer knyttes til forskningsgruppene ILU utvikler en rekke ph.d.-emner med utgangspunkt i forskningsgruppers og fagseksjoners interesser	Vi har et robust tilbud for stipendiater gjennom fagretningen for lærerprofesjons- og skoleforskning En nordisk forskerskole er opprettet og virksom

	<p>Samarbeidet med DMMH omkring ph.d.-utdanning fornyes</p> <p>ILU deltaker i relevante nasjonale forskerskoler og veiledningsnettverk, særlig NAFOL</p>	
<p>Stimulere den internasjonale dimensjon: Forskere inn, forskere ut - forskningsgrupper</p>	<p>Flere søknader til utvekslingsprogrammene Marie Curie Exchange og Erasmus+</p>	<p>Flere forskningsgrupper har søknader til European Research Council</p>
	<p>Strategisk bruk av forsknings- og studietermin</p>	<p>Aktiv plan for utveksling i alle seksjoner</p>

Internasjonalisering

Handlingsplaner for 2019-2021

MÅL

Jobbe med helhet og sammenheng i internasjonaliseringsarbeidet ved ILU innenfor forskning, utdanning og innovasjon. Innenfor perioden øke mobiliteten blant ansatte og studenter og øke antall studenter på utveksling (både innreisende og utreisende) med hovedvekt på å øke andelen studenter som drar på internasjonalt semester. Inngå strategiske partnerskap med utvalgte internasjonale institusjoner som favner muligheter både for mobilitet av ansatte og studenter og mulige forskningssamarbeid.

Virkemidler	Mål 2019	Mål 2021
Kartlegge og systematisere ILUs aktiviteter knyttet til internasjonalisering, og søke midler til internasjonalisering	Tilslag på NOTED søknad	Tilslag på ett prosjekt innenfor EUs 9. rammeprogram for forskning og innovasjon 2-4 ny Erasmus+ søknader innvilget
Utvikle emner på engelsk	I studieplanarbeidet 2019 har vi på plass til sammen 10 emner som undervises på engelsk både på BA og MA-nivå	Innen 2021 tilbyr vi 25-30 emner som undervises på engelsk både på BA og MA-nivå Evaluere igangsatte engelske emner
Opprette lederforankret forum for internasjonalisering ved instituttet	Forumet involverer flere tilsatte i internasjonaliseringsarbeidet	Ansatte benytter seg aktivt av mulighetene i strategiske partnerskap for økt mobilitet, nettverksarbeid og forskningssamarbeid
Inngå strategiske partnerskap med relevante utvalgte internasjonale institusjoner	Arbeide med å etablere strategiske partnerskap som til sammen dekker vår fagportefølje	Arbeide med å etablere strategiske partnerskap som til sammen dekker vår fagportefølje Evaluere strategiske partnerskap og gjøre eventuelle justeringer

Praksisopphold i utlandet	Vi har 16 nye praksisplasser for lektorstudenter	Vi har om lag 20 nye praksisplasser for lektorstudenter
Internasjonalt semester		Vi har 100 studenter på utveksling og 50 innreisende studenter
Utvikle et årshjul for internasjonalisering	Har startet med å bruke årshjulet	Gjennomgang og justering av årshjul

Kompetanseutvikling og innovasjon i skoler og lærerutdanning

Handlingsplaner for 2019-2021

MÅL

Innenfor perioden jobbe systematisk med kompetanseutvikling og forskningsbasert innovasjon på lærerutdanningen blant annet knyttet til satsninger som universitetsskolesamarbeidet, ny modell for desentralisert kompetanseutvikling i skolen og universitetskommuneprosjektet. Jobbe med helhet og sammenheng i etter- og videreutdanningstilbudet for å bidra til best mulig kompetanseutvikling i skoler.

Virkemidler	Mål 2019	Mål 2021
Implementering av ny rammeavtale for universitetsskolesamarbeidet	<p>Etablere en god struktur for arbeidet i det nye universitetsskolesamarbeidet</p> <p>Etablere systematisk bruk av universitetsskolene i studentenes FoU- og masteroppgavearbeid</p> <p>Etablere bidrag fra universitetsskolene inn i lærerutdanningen</p>	<p>Styrket lærerutdanning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Universitetsskolene som innovasjonsarena for lærerutdanning og skoleutvikling <p>Styrket forsknings- og utviklingsarbeid i universitetsskolene</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forskningsarena for sterkt praksis- og relevansorientert forskning <p>Styrket utdanningsforskning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Universitetsskolene som praksisressurs for lærerutdanningene <p>Bidra til å dele resultater fra samarbeidet med andre skoler i regionen og andre lærerutdanningsinstitusjoner</p>
Inngå samarbeidsavtaler med kompetansenettverk i	Gjennom arbeidet med fagfornyelsen i satsningen bidrar vi til en god	Gjennom arbeidet med skolebasert kompetanseutvikling og systematisk

desentralisert kompetansemodell (DeKom)	implementering av ny læreplan og intern forankring på lærerutdanningen	erfaringsspredning internt på instituttet ivaretar vi det doble formålet som er å styrke samarbeidet mellom lærerutdanningen og praksisfeltet og utvikle ILUs rolle som utviklingsaktør i skolen ILU er en nasjonal aktør i DeKom med en god arbeidsdeling mellom de nasjonale sentrene og resten av instituttet
Tettere kobling med skolene ved bruk av nye stillinger	Innovasjonsleder som aktivt stimulerer til kunnskaps-overføring, FoU-prosjekter i skoler og innovasjoner i skole og lærerutdanning Pilot i bruk av kombinerte stillinger i skole og lærerutdanning Egen stilling i skolebasert kompetanseutvikling	Hver enkelt tilsatt i forsknings- og undervisningsstilling har lett tilgang på kunnskap om praksisfeltet og gode muligheter for å etablere prosjekter i praksisfeltet Det er tydelige spor av at de nye stillingene har bidratt til styrket skole, lærerutdanning og utdanningsforskning
Inngå i samarbeid med Universitetskommuneprosjektet	Samarbeid om relevante delprosjekt og forsknings-søknader, bidra til forskningsbasert kunnskap	Det er en klar arbeidsdeling mellom universitetsskole-samarbeidet og universitetskommuneprosjektet
Utvikle nye videreutdanningstilbud innenfor relevante områder	Vi har en vekst på om lag 4 nye videreutdanningstilbud	Vi har en vekst på 10-15 nye videreutdanningstilbud innenfor perioden
Forskningsbasert innovasjon	Innovasjonssøknader i samarbeid med eksterne parter	Innovasjonssøknader i samarbeid med eksterne parter
Bruke ILUs campus aktivt som del av en bred kunnskaps-allmenning	Samarbeid med eksterne partnere om bruk av campus til flerfaglig formidling	ILU framstår som attraktiv arena for aktuell faglig og kunstnerisk formidling og debatt
Matematikk- og skrivesenteret som integrerte enheter i ILU og som nasjonale aktører	Vi har et godt faglig samarbeid mellom sentrene og resten av instituttet	Sentrenes nasjonale mandat er forsterket og sentrene er en viktig nasjonal aktør som bidrar til kunnskapsutvikling og innovasjon i skoler og lærerutdanning

Instituttstyret ILU

Sak ILU V21/18   Budsjett 2019

Hensikt: Formålet med saken er å vedta instituttets budsjett for 2019.

Forslag til vedtak:

«Instituttstyret vedtar budsjettet for 2019 med de endringene som framkom i møtet. Instituttleder gis fullmakt til å foreta mindre justeringer dersom det skulle oppstå endringer i forutsetningene som budsjettet er basert på»

1. Bakgrunn

I henhold til NTNUs styringsreglement skal instituttstyret behandle intern fordeling av bevilgning og budsjett. Til grunn for saken ligger S-sak 17/18 fra NTNU-styret, som behandler planleggingsrammer og budsjettfordeling for 2019, og sak SUS 28/18 til fakultetsstyremøtet 5. desember som behandler rammefordeling for SU-fakultetet i 2019. Det kan bli endringer i forutsetningene i Tildelingsbrevet for 2019 fra Kunnskapsdepartementet. Det må også tas forbehold om tekniske justeringer i beregningene fram til endelig innmelding av budsjettet for instituttet.

Den største utgiftsposten, lønnskostnadene, er basert på oppdatert bemanningsplan på samme måte som for 2018. Lønnskostnader for faste stillinger følger av antall tilsatte og forventet tilsetningstidspunkt for nye tilsetninger som er i prosess.

ILU har tre kostnadssteder med egne budsjetter. Det er kostnadssteder for ILUs ordinære aktivitet, for Matematikksenteret og for Skrivesenteret. Alle tre kostnadsstedene har separate resultater og utgående beholdninger. Alle tre har gått med overskudd de siste to årene, noe som betyr at det er forholdsvis store avsetninger som må bygges ned i tråd med NTNUs retningslinjer for avsetningsnivåer.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@su.ntnu.no www.ntnu.no/ilu	E.C. Dahls gate 2	+47 73590400	Kristin Johansen kristin.johansen@ntnu.no Tlf: 73559824

Adresser korrespondanse til saksbehandlerne. Husk å oppgi referanse.

Midlene som er i budsjettet skal brukes for å arbeide med ILUs strategiplan og handlingsplanene i Sak ILU 20/18. Denne oppfølgingen er i liten grad spesifisert i konkrete budsjettposter, men vil i hovedsak være en integrert del av virksomheten.

Nedenfor presenteres først budsjettert resultat samlet for alle kostnadsstedene. Deretter presenteres budsjett for hvert kostnadssted separat.

1.1. Endringer ved instituttet fra 2019

Fra og med 2019 er Skolelaboratoriets aktivitet på ILU redusert. Om lag 2/3 av Skolelaboratoriets aktivitet er i løpet av høsten 2018 overført til Institutt for fysikk på NV-fakultetet. Ledelsen av Skolelaboratoriet og håndteringen av økonomien går dermed ut av ILU. ILUs aktivitet i Skolelaboratoriet vil komme som en overføring til ILUs ordinære økonomi. Dette betyr at budsjettårene 2018 og 2019 ikke er helt sammenliknbare.

For 2018 var det eget kostnadssted for Skolelaboratoriet på ILU. Det er nå overført til Institutt for fysikk. Dette kostnadsstedet var budsjettert med et underskudd på 1,035 millioner kroner i 2018, som ble finansiert av ILUs ordinære aktivitet. I budsjettet for 2019 inngår i bevilgningen 0,6 millioner kroner til å finansiere Skolelaboratoriets aktivitet på ILU.

Fra januar 2019 er hele instituttet samlet på Kalvskinnet. Det forventes å ha minimal effekt på instituttets økonomi, men det kan bli endringer i størrelsen på husleie. Det er imidlertid ikke kommet signaler om dette foreløpig.

Skrivesenteret og Matematikksenteret har vært en del av ILU fra 2018. Budsjettene for 2018 var usikrere fordi sentrene da var nye på ILU. Det var knapt med tid til budsjettering i tråd med SU-fakultetets retningslinjer høsten 2017. Budsjettene for 2019 er bedre kvalitetssikret enn budsjettene for 2018.

2. Budsjettforslag 2019

Budsjettforslag ramme drift (RD) for samlet ILU inkluderer tre kostnadssteder. Det er

- Institutt for lærerutdanning, ordinær virksomhet (k-sted 678005)
- Matematikksenteret (k-sted 678030)
- Skrivesenteret (k-sted 678040)

Samlet forslag til budsjettert resultat har underskudd på 11,9 millioner kroner som følger som følger

Forslag til budsjett 2019	
Sum inntekter	-365 164 064
Sum kostnader	377 061 203
Resultat	11 897 139

Det er bevilgningen til alle tre kostnadssteder. For sentrene er bevilgningene forholdsvis små fordi de i stor grad er basert på prosjektfinansiering. Samlet bevilgning er på ILU er knyttet til ordinær virksomhet (k-sted 678005). Total bevilgning for ILU er i overkant av 275 millioner kroner. Den fordeler seg på en basisbevilgning og to resultatbaserte komponenter til utdanning og forskning.

Bevilgning 2018 og 2019		Basisbevilgning	Utdanningsinsentiv	Forskningsinsentiv	SO-bev	Tot bevilgning	Vekst 2018-2019
ILU	2018	169 372	93 653	11 353	-	274 378	
	2019	164 266	97 617	13 483	-	275 367	0,4 %

Alle tall i tabellen er i 2019-kroner. Det er altså en realvekst i bevilgningen fra 2018 på om lag en million kroner, det vil si 0,4 %. Hensyntatt at bevilgningen er redusert med 1,2 millioner ved overføring av Skolelaboratoriet til NV-fakultetet, er den reelle veksten er på 0,8 %. Bevilgningen til sentrene inngår i basisbevilgningen i tabellen.

Følgende forhold har gitt endring i bevilgningen:

- Det har vært en økning i utdanningsaktiviteten som gir en økt resultatbevilgning på 4 millioner kroner. Dette er først og fremst økning i studiepoengproduksjon.
- Forskningsaktiviteten gir en økt resultatbevilgning på 2,1 millioner kroner. De største postene er knyttet til insentiver til eksterne prosjekter (7,7 millioner kroner), publikasjonspoeng (3,5 millioner kroner) og avlagte doktorgrader (2,3 millioner kroner).
- Redusert basisbevilgning skyldes to forhold. Det ene er bortfallet av Skolelaboratoriet (1,2 millioner kroner) og det andre er reduksjon for alle enheter på NTNU for å finansiere økte midler til «strategi og omstilling» på rektornivå.

Budsjettet har et samlet underskudd for hele ILU på 11,9 millioner kroner. Tabellen under viser underskuddet for hvert k-sted

K-sted	678005	678030	678040	Samlet
Resultat	9 776 275	1 008 780	1 112 084	11 897 139

2.1. Avsetningsnivå og avsetningskrav

NTNU har et krav om at avsetningene ikke skal overstige 12 % av bevilgningen. Det er knyttet til fakultetsnivået, men SU-fakultetet ønsker å viderefører dette til instituttene. Alle tre kostnadsstedene inngår i dette kravet. Men fordi sentrene er nye på ILU og hadde med seg store avsetninger, er disse unntatt for 2018. Deretter har NTNU akseptert en nedtrappingsplan over tre år. Dette betyr at avsetningskravet for 2019 forventes å bli 32,8 millioner kroner.

Imidlertid har ILU fått store øremerkete bevilgninger i 2017 og 2018 som er utbetalt før aktivitet kan finne sted, inkludert blant annet digitaliseringsprosjektet DigGiLU. For 2018 har derfor rektor godtatt at noen øremerkete inntekter holdes utenfor ved beregningen av størrelsen av dette avsetningstaket. Det forventes at dette også vil gjelde for 2019. For DigGiLU alene vil det utgjøre minst 7,3 millioner kroner. Samlete avsetninger ved utgangen av 2019 bør derfor være under 40,1 millioner kroner.

Det budsjetterte resultatet og prognosen for 2018 betyr følgende avsetningsnivå ved utgangen av 2019.

K-sted	678005	678030	678040	Samlet
Avsetninger, UB 2019	-31 380 506	-9 968 525	-3 160 364	-44 509 394

Budsjettet betyr avsetninger på til sammen 44,5 millioner kroner, fordelt med 31,4 millioner på ordinær virksomhet og 13,1 millioner kroner på sentrene. På med på grunn av de tekniske justeringene knyttet til sentrene beskrevet over er det reelle avsetningskravet for 2019 på 36,8 millioner kroner. Budsjettet for 2019 impliserer avsetninger som er 3,3 millioner under dette (33,5 millioner kroner).

Prognosen for 2018 er avsetninger for ordinær virksomhet på 41,2 millioner kroner (sentrene er ikke relevant i denne sammenheng for 2018). Rektor har akseptert at noen øremerkete inntekter holdes utenfor ved beregningen av størrelsen på avsetninger i forhold til avsetningstaket. Det er ikke endelig fastsatt hvor stort beløp som skal holdes utenfor ved beregning av mulig inndragning, men dialogen med NTNU sentralt om dette i mai-juni tyder på at det er snakk om minst 20 millioner kroner. Prognosen nå tyder derfor på at ILU vil ligge godt innenfor grensen for inndragning i 2018.

Det er først og fremst økte lønnskostnader knyttet til allerede vedtatte utlysninger som øker kostnadene i 2019 slik at ILU ikke blir rammet av avsetningstaket. Disse lønnskostnadene vil fortsette framover, og langtidsbudsjettet indikerer derfor store underskudd i 2020 og 2021. Imidlertid er ikke finansieringen av det 5. året i den nye grunnskolelærerutdanningen inkludert i disse beregningene. Myndighetene har lovet å finansiere dette fra og med de første studentene starter på det 5. året høsten 2021, men det er ikke signalisert om hvor mye midler det vil bli.

2.2. K-sted 678005, Institutt for lærerutdanning, ordinær virksomhet

	Budsjett 2018	Prognose 2018	Forslag til budsjett 2019
Overført (IB)	-33 145 885	-33 145 885	-41 156 781
Bevilgning	-248 988 735	-250 143 735	-256 586 725
Overføring fra BOA	-43 700 000	-42 200 000	-47 000 000
Andre eksterne og interne inntel	-8 670 000	-14 335 000	-13 627 000
Sum inntekter	-301 358 735	-306 678 735	-317 213 725
Investeringer	2 500 000	4 570 000	1 250 000
Lønn faste ansatte	182 456 694	187 357 591	220 500 000
Lønn midlertidige ansatte, timel	22 992 382	25 097 501	19 900 000
Lønn gjesteforelesere, praksisve	15 900 000	13 000 000	13 500 000
Lønn refusjoner	-5 800 000	-3 286 066	-4 500 000
Lønn omposteringer	-2 500 000	-3 598 463	-2 600 000
Lønn andre personalkostnader	1 358 958	1 108 958	700 000
Sum lønnskostnader	214 408 034	219 679 521	247 500 000
Driftskostnader	45 495 000	45 660 997	46 150 000
Reisekostnader	10 505 000	12 770 000	10 250 000
Internhusleie	16 203 916	16 203 916	16 840 000
Egenfinansiering BOA-prosjekte	3 450 000	5 500 000	7 000 000
Avslutning BOA-prosjekter/EVU	-4 972 713	-5 716 595	-2 000 000
Sum kostnader	287 589 237	298 667 839	326 990 000
Resultat	-13 769 498	-8 010 896	9 776 275
Overføres (UB)	-46 915 383	-41 156 781	-31 380 506

Kolonnen «Budsjett 2018» viser opprinnelig budsjett for ordinær virksomhet inkludert Skolelaboratoriet, og kolonnen «Prognose 2018» viser prognose utarbeidet 20. november. Siste kolonne, «Forslag til budsjett 2019» viser forslag til budsjett for ordinær virksomhet. Siden Skolelaboratoriet ikke inngår i 2019 er ikke tallene helt sammenliknbare med 2018.

Inntekter

I forhold til planleggingsrammen vedtatt i august og som var utgangspunktet for ILUs langtidsbudsjett, er det en reduksjon på grunn av flytting av Skolelaboratoriet. Det medfører imidlertid også en reduksjon på kostnadssiden som er på om lag samme størrelsesorden. Under posten bevilgning, inngår et fratrekk for overføring 2 millioner kroner til Institutt for datateknologi og informatikk i henhold til samarbeidsavtale om utdanningen i arkiv- og samlingsforvaltning.

Når det gjelder bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA), budsjetteres det med overføringer på totalt 47 millioner kroner. Det er tatt utgangspunkt i eksternfinansierte prosjekter ILU har pr i dag og forventet aktivitet høsten 2019. Dette er i stor grad videreutdanning direktefinansiert fra Utdanningsdirektoratet.

Utover ordinær bevilgning kommer tildeling på 7,3 millioner til digitaliseringsprosjektet DigGiLU. Dette er lagt inn under andre inntekter. ILU fikk tildelt dette prosjektet mot slutten av 2017 og er i løpet av perioden 2017-2019 totalt tildelt 22 millioner til dette prosjektet. Opplæringen i prosjektet, og dermed vikarbehov i ordinær undervisning, vil være på sitt største i 2019. Under posten med andre eksterne inntekter er det inkludert en forventet tildeling på 5 millioner til utvikling og drift av partnerskap i GLU som i 2018. I tillegg er det budsjettert med diverse forventede salgsinntekter som tidligere.

Kostnader

Lønnskostnader til faste og midlertidige stillinger er beregnet med utgangspunkt i instituttets bemanningsplan og planlagte nyttilsetninger i henhold til strategisk personplan (SPP), prioritet 1 og 2. I tillegg er det lagt inn ytterligere 10 faste stillinger fra 3. prioritet i SPP som orientert om i styremøte 18. oktober og fordelt mellom fagseksjonene som besluttet i ledermøtet 29. oktober. Dette skyldes forbedringer i langtidsbudsjettet i løpet av 2018.

Lønnskostnader for midlertidige stillinger går ned i 2019 fordi behovet for tilsetninger i påvente av faste stillinger reduseres, og midlertidige tilsetninger er i 2018 brukt til å øke aktiviteten og kostnadsnivået.

Budsjettet for praksisopplæring er på 42,7 millioner kroner. Det er likt budsjettet for 2018, justert for lønns- og prisvekst.

Som en del av driftsbudsjettet foreslås budsjett til nestledere, fagseksjonsledere, kontorsjef og til handlingsplaner/instituttleder. Disse midlene skal i all hovedsak brukes til strategiske prioriteringer og stimulering av faglig aktivitet i tråd med handlingsplaner for 2019-2021.

	Budsjettforslag 2018	Endelig/revidert budsjett 2018	Budsjettforslag 2019
Fagseksjonene	1 800 000	3 300 000	3 000 000
Nestleder EVU	150 000	150 000	150 000
Nestleder grunnutdanning	700 000	1 500 000	1 000 000
Nestleder forskning	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Kontorsjef	200 000	200 000	200 000
Handlingsplaner/Instituttleder	500 000	1 000 000	500 000
Sum	4 850 000	7 650 000	6 350 000

Egne budsjetter som spesifisert i tabellen ble innført i 2018. Det er ikke laget gode prognoser for faktiske utgifter på disse postene for 2018, men det er klart at nestleder grunnutdanning og nestleder forskning ikke vil bruke hele budsjettet for 2018. Når det gjelder forskning, så skyldes det at det tar tid fra prosjekter og arrangementer gis lovnad om finansiering til de faktisk gjennomføres. Det forventes derfor at utgiftene vil komme opp på 1,5 millioner kroner i 2019. Når det gjelder grunnutdanning, så skyldes dette i stor grad at det ikke har vist

seg hensiktsmessig å engasjere gjesteforelesere i det omfang som budsjettet for 2018 la opp til. I tillegg føres ikke kostnader til læringsassistenter på denne budsjettposten. Budsjettposten for handlingsplan/instituttleder må sees i sammenheng med de andre budsjettpostene fordi mange av handlingsplanene har finansiering fra andre deler av budsjettet.

I tillegg er det satt av midler for å videreføre ordningen med bortreiseseminar for fagseksjonene og administrasjonen annethvert år. Ordningen med annuum og insentivmidler videreføres.

Under investeringer og drift er det satt av midler til diverse ikt-utstyr til studenter og ansatte, leie av skrivere/kopimaskiner og undervisningsmateriell/-utstyr. Investeringer halveres i 2019 i forhold til 2018. Det skyldes relativt store investeringer og modernisering av utstyr til undervisnings- og forskningsformål i 2018. Det er i 2018 gjennomført et løft på utstyrssiden.

Det er budsjettet med egenfinansiering av BOA i henhold til planlagte og forventede prosjekter.

Øvrige poster videreføres på om lag samme nivå som 2018, som betyr at samme aktivitetsnivå legges til grunn.

Resultat

Det fremlagte budsjettet viser et underskudd på driften for 2019 på 9,8 millioner kroner. Det er nødvendig for å bygge ned avsetningene.

Avsetninger

Det var en egenkapital på 33,1 millioner kroner pr 1.1.2018 (Inngående balanse IB 2018). Prognose for regnskap for 2018 viser at det kan bli et positivt resultat på 8 millioner kroner. Det vil si at avsetningene øker til 41,1 millioner kroner, som er en større positiv egenkapital enn ønskelig.

Budsjettet for 2019 gir en avsetning ved utgangen av 2019 som ligger 3,3 millioner under grensen av det som kan gi grunn til inndragning, se kapittel 2.1. Økningen i aktivitetsnivået for å redusere avsetningene i hovedsak knyttet til nye faste stillinger. Det skyldes at instituttets virksomhet får høyest kvalitet når den i hovedsak drives av fast tilsatte. Men samtidig betyr det at langtidsbudsjettet indikerer store underskudd i 2020 og 2021.

Det vurderes derfor som at det vil være risikabelt å pådra seg større lønnsutgifter i 2020 på nåværende tidspunkt. Det er derfor vurdert slik at det ikke er rom for ytterligere tilsetninger som vil øke lønnsutgiftene i 2020 og 2021. Store lønnsutgifter i 2020 og 2021 skyldes mange tilsetninger i ordinære stillinger. Men det skyldes også blant annet tilsetning av 8 stipendiater finansiert av bevilgningen. Det legges derfor ikke opp til tilsetninger av stipendiater fra bevilgningen til instituttet i 2019. Det normale på NTNU er at stipendiater

tilsettes i såkalte RSO-stillinger. Det er stillinger finansiert fra rektor og i hovedsak fordelt til institutter fra fakultetsnivået. I tillegg tilsettes stipendiater i eksterntfinansierte prosjekter.

I 2018 ble det tildelt 3 interne phd-stipend og 2 interne førstelektorkvalifiseringsstipend. Disse stipendene finansieres ikke med lønnsmidler direkte, men gir behov for erstatningsstillinger i en 3-årsperiode. Det var flere gode søknader til disse stipendene enn det ikke var rom for å innvilge. I budsjettet for 2020 og 2021 er det ikke rom for erstatningsstillinger slik det ser ut i langtidsbudsjettet. På den annen side vil tilsettingene i faste stillinger i 2019 gi noe ekstra kapasitet på undervisningssiden. Det legges derfor opp til 2 interne phd-stipend og 2 interne førstelektorstipend i 2019, men det framkommer ikke i budsjettet.

Finansiering av handlingsplaner

Handlingsplanene i sak ILU 20/18 skal i all hovedsak gjennomføres av aktiviteten i ordinære stillinger. Strategiske midler ligger i budsjettene til fagseksjonslederne, nestlederne og handlingsplaner/ instituttleder.

Budsjettet til nestleder grunnutdanning skal blant annet benyttes til interne midler til utviklingsarbeid innen studiekvalitet, kostnader ved karrieredag og faglig-sosiale arrangement. Budsjettene til nestleder forskning skal blant annet benyttes til å stimulere aktivitet knyttet til forskningsgruppene. Det ligger også internstipend i planene for 2019, som beskrevet året.

Muligheten for å realisere handlingsplanene for internasjonalisering styrkes ved tilsetting i universitetslektorstilling til dette. Stillingen er utlyst i tråd med vedtatt strategisk personalplan og ligger i lønnsbudsjettet. Når det gjelder kompetanseutvikling og innovasjon i skoler og lærerutdanning, så vil dette arbeidet styrkes ved stillingen som Innovasjonsleder som er fullt på plass fra 1. desember 2018. Denne er finansiert av rektor. Universitetsskolesamarbeidet har så langt i hovedsak vært finansiert av rektor, og må utvikles videre i 2019, mens EVU-aktiviteten (inkludert desentralisert kompetansemodell) skal være finansiert eksternt.

Fagseksjonslederne har ansvar for faglig utvikling i sine fagseksjoner. Den faglige utviklingen vil være knyttet til virkemidlene i handlingsplanene, og budsjettene til fagseksjonslederne vil bli benyttet til å bygge opp under disse.

2.3. K-sted 678030, Matematikksenteret

	Budsjett 2018	Prognose 2018	Forslag til budsjett 2019
Overført (IB)	-8 642 276	-8 642 276	-10 977 305
Bevilgning	-9 334 000	-9 334 000	-9 567 350
Overføring fra BOA	-10 600 000	-15 951 000	-16 905 000
Andre eksterne og interne inntekter	-3 000 000	-4 534 555	-3 500 000
Sum inntekter	-22 934 000	-29 819 555	-29 972 350
Investeringer	200 000	200 000	200 000
Lønn faste ansatte	17 401 314	17 547 277	19 378 878
Lønn midlertidige ansatte, timelønn, vikarer	2 119 326	2 426 061	4 040 252
Lønn gjesteforelesere, praksisveiledere, sensur etc.	897 000	270 000	400 000
Lønn refusjoner	0	-13 755	0
Lønn omposterings	0	-27 929	0
Lønn andre personalkostnader	36 562	69 494	80 000
Sum lønnskostnader	20 454 202	20 271 148	23 899 130
Driftskostnader	2 305 000	4 005 000	4 000 000
Reisekostnader	1 710 000	2 120 000	2 000 000
Internhusleie	0	0	0
Egenfinansiering BOA-prosjekter	0	901 000	882 000
Avslutning BOA-prosjekter/EVU	0	-12 621	0
Sum kostnader	24 669 202	27 484 527	30 981 130
Resultat	1 735 202	-2 335 028	1 008 780
Overføres (UB)	-6 907 075	-10 977 305	-9 968 525

Inntekter

Det er lagt inn bevilgning i henhold til overføringen fra Kunnskapsdepartementet (videreformidlet via NTNUs videreformidlingsmodell). Under overføringer fra BOA er det tatt utgangspunkt i eksterntfinansierte prosjekter senteret har pr i dag og det er laget et estimat på forventet aktivitet. Det er lagt inn en liten økning på øvrige salgsinntekter.

Kostnader

Lønnskostnader til faste og midlertidige stillinger er beregnet med utgangspunkt i bemanningsplanen. Investeringer og drift er budsjettet i henhold til forventet aktivitet i 2019, og det er budsjettet med egenfinansiering av BOA i henhold til overslag fra prosjektøkonom.

Resultat

Det fremlagte budsjettet har et underskudd på driften for 2019 på 1 million kroner.

Avsetninger

Matematikksenteret har positiv egenkapital på 8,6 millioner kroner som IB 2018. Foreløpig regnskap for 2018 tyder på at driften går med 2,3 millioner i overskudd. Det betyr at IB 2019 forventes å bli på 11 millioner kroner, og at budsjettet UB 2019 er på 10 millioner kroner i

positiv egenkapital. Egenkapital, som altså er større enn bevilgningen, er betydelig høyere enn ønskelig. I følge føringer fra rektor vil Matematikksenteret gradvis bli underlagt kravet om maksimalt avsetning på 12 %. Det er en utfordring at det er usikker varighet på de økte inntektene i løpet av 2018.

2.4. K-sted 678040, Skrivsesenteret

	Budsjett 2018	Prognose 2018	Forslag til budsjett 2019
Overført (IB)	-2 985 122	-2 985 122	-4 272 448
Bevilgning	-7 037 000	-7 037 000	-7 212 925
Overføring fra BOA	-4 000 000	-6 147 413	-10 565 064
Andre eksterne og interne inntekter	-700 000	-200 000	-200 000
Sum inntekter	-11 737 000	-13 384 413	-17 977 989
Investeringer	50 000	50 000	51 250
Lønn faste ansatte	6 396 115	6 589 433	9 253 581
Lønn midlertidige ansatte, timelønn, vikarer	3 032 381	2 147 594	3 268 953
Lønn gjesteforelesere, praksisveiledere, sensur etc.	540 000	100 000	200 000
Lønn refusjoner	0	0	0
Lønn omposteringer	0	-268 092	0
Lønn andre personalkostnader	361 771	71 771	50 000
Sum lønnskostnader	10 330 267	8 640 706	12 772 534
Driftskostnader	1 050 000	650 000	1 383 750
Reisekostnader	1 050 000	750 000	615 000
Internhusleie	0	0	0
Egenfinansiering BOA-prosjekter	0	2 006 381	4 267 539
Avslutning BOA-prosjekter/EVU	0	0	
Sum kostnader	12 480 267	12 097 087	19 090 073
Resultat	743 267	-1 287 326	1 112 084
Overføres (UB)	-2 241 855	-4 272 448	-3 160 364

Inntekter

Det er lagt inn bevilgning i henhold til overføringen fra Kunnskapsdepartementet (videreformidlet via NTNUs videreformidlingsmodell). Under overføringer fra BOA er det tatt utgangspunkt i eksternfinansierte prosjekter senteret har pr i dag og det er laget et estimat på forventet aktivitet. Øvrige salgsinntekter er tilsvarende som prognose for 2018.

Kostnader

Lønnskostnader til faste og midlertidige stillinger er beregnet med utgangspunkt i bemanningsplanen. Det ble forsinkete tilsetninger i 2018 som vil få effekt i 2019. Investeringer og drift er budsjettet i henhold til forventet aktivitet i 2019, og det er budsjettet med egenfinansiering av BOA i henhold til overslag fra prosjektøkonom.

Resultat

Det fremlagte budsjettet viser et underskudd på driften for 2019 på 1,1 millioner kroner.

Avsetninger / Inngående balanse (IB)

Skrivesenteret har positiv egenkapital på 3 millioner kroner som IB 2018. Foreløpig regnskap for 2018 ser ut med 1,3 millioner i overskudd, dvs. at IB 2019 blir på 4,3 millioner kroner. Det betyr at budsjettet UB 2018 er på 3,2 millioner kroner i positiv egenkapital, som er høyere enn ønskelig. I følge føringer fra rektor vil Skrivesenteret gradvis bli underlagt kravet om maksimalt avsetning på 12 %.

Instituttstyret ILU

Sak ILU D22/18   Evaluering av styrets arbeid

Forslag til vedtak:

«Instituttstyret tar møtets innspill til etterretning.»

Styret har vært i funksjon siden høsten 2017. Første møte var 5. oktober 2017 og møtet 6. desember 2018 er det 7. styremøtet. I tillegg var det et styreseminar i etterkant av styremøtet 7. juni 2018. I denne perioden har styret blant annet vedtatt instituttets strategi, handlingsplaner for 2018, endringer i studieprogramporteføljen og to strategiske personalplaner (SPP).

Styret inviteres til en diskusjon og vurdering av styrets arbeid. En slik diskusjon kan blant annet bidra til forbedringer i forberedelsene til styremøtene. Relevante tema for diskusjonen inkluderer

- kvalitet og form på sakspapirene
- prosessen til styresakene. Flere saker har vært i flere styremøter, og for noen saker har det vært medvirkningsprosesser internt på instituttet
- «årshjulet» til styrets saker
- prosessen for nye saker til styret, for eksempel saker om arbeidsmiljø
- om det er saker som styret ønsker å behandle som ikke har vært fremmet som saker av styrets sekretær
- forholdet mellom orienteringer, saker til diskusjon og saker til vedtak
- hvordan møtene fungerer
- omfang på styremøter, som både inkluderer frekvens (2 møter høstsemesteret og 3 møter vårsemesteret) og lengden på møtene (så langt normalt kl. 9.00 – 13.00)
- kontakten mellom styrets valgte medlemmer og tilsatte på instituttet

---

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@su.ntnu.no www.ntnu.no/ilu	E.C. Dahls gate 2	+47 73590400	Anita Brækken anita.brakken@ntnu.no Tlf: 73559396

Adresser korrespondanse til saksbehandlerne. Husk å oppgi referanse.